

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1811

Vragen van de leden **Sjoerdsma** en **Verhoeven** (D66) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *massasurveillance door de Oezbeekse overheid* (ingezonden 7 april 2017).

Mededeling van Minister **Ploumen** (Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking) (ontvangen 10 mei 2017).

Vraag 1

Wat is uw reactie op het rapport «We will find you anywhere. The global shadow of Uzbekistani surveillance»?¹

Vraag 2

Hoe beoordeelt u het feit dat de Oezbeekse autoriteiten zonder toestemming van de rechter toegang hebben tot alle telecommunicatiegegevens van hun burgers? Kunt u in uw antwoord betrekken dat de Oezbeekse autoriteiten regelmatig de mensenrechten schenden, bijvoorbeeld door willekeurige detentie en marteling? Kunt u in uw antwoord tevens betrekken dat deze massa surveillance levensgevaarlijke omstandigheden oplevert voor mensenrechtenverdedigers, journalisten en politieke activisten?

Vraag 3

Kunt u nagaan in hoeverre de massasurveillance door de Oezbeekse overheid in strijd is met internationale normen, die voorschrijven dat toegang tot persoonlijke data pas wordt verleend nadat een rechter heeft vastgesteld dat er sprake is van mogelijke verdachte praktijken? Kunt u uw antwoord toelichten?

Vraag 4

Hoe beoordeelt u het feit dat deze massasurveillance wordt mogelijk gemaakt door een dochteronderneming van een bedrijf dat in Nederland is gevestigd?

Vraag 5

Kunt u nagaan in hoeverre de activiteiten in Oezbekistan van (de dochteronderneming van) het Nederlandse bedrijf in strijd zijn met Nederlandse regelgeving en/of er sprake is van een strafbaar feit?

¹ Amnesty International, «We will find you anywhere. The global shadow of Uzbekistani surveillance», <https://www.amnesty.org/en/documents/eur62/5974/2017/en/>.

Vraag 6

Kunt u nagaan in hoeverre de activiteiten in Oezbekistan van (de dochteronderneming van) het Nederlandse bedrijf in strijd zijn met de «UN Guiding Principles on Business and Human Rights (UNGP's)», die onder andere voorschrijven dat bedrijven mensenrechten dienen te respecteren?

Vraag 7

Bent u bereid om in overleg te treden met het betreffende bedrijf in Nederland en de dochteronderneming daarvan om te bezien of zij bereid zijn niet langer mee te werken aan deze massasurveillance door de Oezbeekse overheid die berucht is om de mensenrechtenschendingen? Zo ja, kunt u de Kamer informeren over de uitkomsten van dat overleg? Zo nee, waarom niet?

Vraag 8

Is de afgelopen jaren vanuit Nederland surveillancetechnologie naar Oezbekistan geëxporteerd? Zo ja, wat precies? Bent u bereid geen vergunningen te verlenen voor de export van surveillancetechnologie vanuit Nederland naar Oezbekistan totdat de wetgeving in dat land in overeenstemming is met internationale mensenrechtennormen?

Mededeling

Naar aanleiding van de schriftelijke vragen gesteld door de leden Sjoerdsma en Verhoeven (beide D66) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over massasurveillance door de Oezbeekse overheid, verzoek ik u hierbij om uitstel.

De vragen werden gesteld op 7 april 2017 met kenmerk 2017Z04681.

De vragen zijn gesteld naar aanleiding van een rapportage door Amnesty International over massasurveillance door de Oezbeekse overheid. In de rapportage wordt gesteld dat de Oezbeekse dochter van een in Nederland gevestigd telecombedrijf deze massasurveillance faciliteerde. Na een eerste analyse van de vermeende betrokkenheid van dit bedrijf is geconcludeerd dat nader onderzoek nodig is. Naar verwachting zal dit onderzoek enkele maanden in beslag nemen.